

بسمه تعالی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره نظام‌های پرداخت

شیوه‌نامه «صدور کارت برداشت ریالی اشخاص حقوقی» مشمتمل بر (۱۳) ماده و (۱۴) تبصره

الف. مقدمه

پیرو درخواست تعدادی از بانک‌ها و موسسات اعتباری و با توجه به نیاز برخی اشخاص حقوقی مبنی بر اتصال کارت بانکی به حساب‌های خود و استفاده از ابزارهای کارتی برای پرداخت هزینه‌های روزمره و نظر به اینکه کارت بانکی در زمره ابزار پرداخت خُرد و صرفاً برای استفاده یک شخص حقیقی محسوب می‌گردد، بررسی‌های همه‌جانبه‌ای با همفکری بخش‌های تخصصی داخلی این بانک و شبکه بانکی کشور صورت پذیرفت که نتیجه آن تدوین شیوه‌نامه حاضر است.

بانک‌ها و موسسات اعتباری در ارائه این محصول الزامی نداشته و مشروط به رعایت کامل این شیوه‌نامه و رعایت ریسک‌های مترتبه، مختار به اجابت درخواست‌های واصله خواهند بود و در صورت پذیرش ارائه این محصول، موظفند متقاضیان صدور کارت برداشت ریالی را از مفاد این شیوه‌نامه که مرتبط با ایشان می‌باشد، آگاه و تعهدات مربوطه را اخذ نمایند.

ب. تعاریف و کلیات

ماده ۱- گستره شمول تعاریف ذیل، منحصرأ محدود به این شیوه‌نامه است:

- ۱-۱. **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- ۱-۲. **موسسه اعتباری:** بانک یا موسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی می‌باشد.
- ۱-۳. **مشتری:** شخص حقوقی که متقاضی صدور کارت برداشت ریالی می‌باشد.
- ۱-۴. **حساب ریالی:** شامل سپرده‌های قرض‌الحسنه جاری و قرض‌الحسنه پس‌انداز می‌باشد.
- ۱-۵. **کارت برداشت ریالی:** کارت بانکی که امکان دسترسی به موجودی حساب ریالی را برای مشتری فراهم می‌آورد.
- ۱-۶. **امضاءدار مجاز:** شخص حقیقی که به‌عنوان یکی از صاحبان امضای مجاز مشتری، اختیار امضای اسناد مالی تعهدآور را به عهده دارد.

پ. شرایط صدور کارت

ماده ۲ - «موسسه اعتباری» مکلف است بنا به درخواست «امضاءدار مجاز»، هنگام صدور «کارت برداشت ریالی» اساسنامه «مشتری» و آخرین آگهی تغییرات مندرج در روزنامه رسمی را به منظور شناسایی «امضاءدار مجاز» بررسی نماید و صدور «کارت برداشت ریالی» صرفاً برای «امضاءدار مجاز» امکان‌پذیر بوده و لازم است سایر امضاءداران و کالتنامه رسمی مربوطه مبنی بر «صدور کارت برداشت ریالی برای امضاءدار مجاز و حق برداشت به تنهایی» را به «موسسه اعتباری» ارائه دهند.

تبصره ۱- صدور هر «کارت برداشت ریالی» منوط به ارائه معرفی‌نامه معتبر هیئت مدیره «مشتری» به «موسسه اعتباری» خواهد بود. معرفی‌نامه معتبر مشتمل بر مصوبه هیئت مدیره می‌باشد.

تبصره ۲- صدور کارت برداشت ریالی برای کلیه دستگاه‌های دولتی مشمول بند الف ماده ۲۰ قانون احکام دائمی برنامه توسعه کشور و بند ب ماده ۱۷ قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه مبنی بر انتقال حساب‌های دولتی ممنوع است.

تبصره ۳- صدور «کارت برداشت ریالی» صرفاً برای عاملین ذی‌حساب و کارپردازان، با موافقت خزانه‌داری کل کشور و ارائه نامه رسمی و معتبر مرجع ذی‌ربط مبنی بر «صدور کارت برداشت ریالی برای امضاءدار مجاز و حق برداشت به تنهایی» به همراه ذکر مشخصات کامل هویتی و تاریخ انقضای اختیارات «امضاءدار مجاز» و ارائه به «موسسه اعتباری» امکان‌پذیر است و ضرورتی به دریافت اساسنامه، روزنامه رسمی و کالتنامه نمی‌باشد.

تبصره ۴- صدور «کارت برداشت ریالی» برای «امضاءدار مجاز» نیروهای مسلح، صرفاً با اخذ نامه رسمی و معتبر مبنی بر «صدور کارت برداشت ریالی برای امضاءدار مجاز و حق برداشت به تنهایی» به همراه ذکر مشخصات کامل هویتی و تاریخ انقضای اختیارات «امضاءدار مجاز» و ارائه به «موسسه اعتباری» دولتی که با هماهنگی و تأیید ستاد کل

نیروهای مسلح ج.ا. تعیین شده باشد، امکان‌پذیر است و ضرورتی به دریافت اساسنامه، روزنامه رسمی و وکالتنامه نمی‌باشد.

تبصره ۵ - صدور «کارت برداشت ریالی» برای سفارتخانه‌ها، دفاتر سازمان‌های بین‌المللی وابسته به سازمان ملل و سازمان‌های بین‌المللی منطقه‌ای مستقر در کشور، صرفاً با اخذ نامه رسمی و معتبر مراکز مزبور مبنی بر «صدور کارت برداشت ریالی برای امضاءدار مجاز و حق برداشت به تنهایی» به همراه ذکر مشخصات کامل هویتی و تاریخ انقضای اختیارات «امضاءدار مجاز» و ارائه معرفی‌نامه وزارت امور خارجه ج.ا.ا به «موسسه اعتباری» امکان‌پذیر است و ضرورتی به دریافت اساسنامه، روزنامه رسمی و وکالتنامه نمی‌باشد.

ماده ۳ - «موسسه اعتباری» موظف است هنگام صدور «کارت برداشت ریالی»، تعهدات لازم در خصوص رعایت قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم را از «مشتری» و «امضاءدار مجاز» اخذ نماید. در صورت امتناع «مشتری» از ارائه این تعهد، «موسسه اعتباری» از صدور «کارت برداشت ریالی» خودداری نماید و در صورت عدم اجرای تعهدات، نسبت به ابطال کارت مذکور اقدام شود.

تبصره - مسئولیت هرگونه سوءاستفاده احتمالی از کارت‌های صادره، متضامناً بر عهده «مشتری» و «امضاءدار مجاز» می‌باشد.

ماده ۴ - صدور «کارت برداشت ریالی» توسط «موسسه اعتباری» در موارد زیر ممنوع است:

- ۴-۱. اشخاصی که از ارائه اطلاعات یا اسناد مورد نیاز، خودداری نمایند.
- ۴-۲. اشخاصی («مشتری» و یا «امضاءدار مجاز») که به حکم مراجع قضایی یا به موجب مقررات حق استفاده از خدمات کارتی نداشته باشند و «حساب ریالی» مرتبط به «کارت برداشت ریالی» ایشان در «موسسه اعتباری» مسدود شده است و یا به هر دلیل دیگری حق هیچگونه برداشتی از «حساب ریالی» را ندارند.
- ۴-۳. اشخاص («مشتری» و یا «امضاءدار مجاز») اعم از داخلی یا خارجی فاقد شناسه شهاب.
- ۴-۴. اشخاصی («مشتری» و یا «امضاءدار مجاز») که دارای چک برگشتی رفع سوءاثر نشده و مشمول "ماده ۵ مکرر قانون اصلاح قانون صدور چک" می‌باشند.
- ۴-۵. اشخاصی («مشتری» و یا «امضاءدار مجاز») که در فهرست اعلام شده تحریمی (موضوع بند ۲۰ ماده (۱) «آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی») و فهرست اعلام شده توقیفی (موضوع بند ۲۱ ماده (۱) آیین‌نامه مزبور) قرار دارند.

ماده ۵ - درج نام «مشتری» و نام و نام‌خانوادگی «امضاءدار مجاز» (دارنده کارت) که جهت استفاده از «کارت برداشت ریالی» به «موسسه اعتباری» معرفی می‌گردد، روی «کارت برداشت ریالی» الزامی است.

تبصره - «موسسه اعتباری» موظف است بر اساس دستورالعمل «راهنمای کاربری برون خط سامانه مانا» نسبت به ثبت «کارت برداشت ریالی» با شناسه ملی «مشتری» در سامانه مانا اقدام نماید.

ماده ۶ - امکان صدور «کارت برداشت ریالی» صرفاً از ۲ حساب «مشتری» و به ازای هر حساب حداکثر ۵ «کارت برداشت ریالی» میسر می‌باشد. به منظور نظارت بر محدودیت مربوطه، لازم است «موسسه اعتباری» پیش از صدور «کارت برداشت ریالی» نسبت به استعلام وضعیت از سامانه مانا و کنترل تعداد «کارت برداشت ریالی» «مشتری» اقدام نماید.

ماده ۷ - تاریخ انقضای «کارت برداشت ریالی» مطابق با تاریخ انقضای اختیارات «امضاءدار مجاز» یا تاریخ اعلام شده در مصوبه هیئت‌مدیره «مشتری»، هر کدام که زودتر فرا برسد، خواهد بود. در صورتیکه به هر دلیلی قبل از انقضای تاریخ مزبور، اختیارات «امضاءدار مجاز» سلب گردد؛ ضروری است مراتب توسط «مشتری» یک هفته قبل به «موسسه اعتباری» اعلام شده و «موسسه اعتباری» بلافاصله نسبت به غیرفعال نمودن یا ابطال کارت اقدام نماید. در صورت تمدید مجوز فعالیت «امضاءدار مجاز»، توسط «مشتری»، کارت غیرفعال، مجدداً فعال خواهد شد. در غیر این صورت «موسسه اعتباری» موظف است پس از سه ماه از تاریخ غیرفعال شدن، نسبت به ابطال کارت مزبور اقدام نماید.

تبصره ۱- در صورتی که به هر دلیلی شناسه شهاب «مشتری» یا «امضاءدار مجاز» نامعتبر شود، «کارت برداشت ریالی» صادر شده غیرفعال خواهد شد.

تبصره ۲- در صورت تغییر در شرایط اختیارات «امضاءدار مجاز» و عدم اعلام موضوع در موعد مقرر به «موسسه اعتباری»، مسئولیت ریسک‌های مترتبه بر عهده «مشتری» خواهد بود.

ماده ۸ - «موسسه اعتباری» موظف است برای تحویل «کارت برداشت ریالی» نامه‌ای را با پست سفارشی به نشانی پستی «مشتری» (نشانی اقامتگاه قانونی شخص حقوقی مندرج در پایگاه شناسه ملی اشخاص حقوقی مستقر در سازمان ثبت اسناد و املاک کشور) ارسال نماید و طی آن اطلاع دهد که صرفاً با در دست داشتن اصل نامه مذکور، معرفی نامه کتبی و مراجعه حضوری به «موسسه اعتباری»، امکان تحویل کارت به «امضاءدار مجاز» که کارت به نام وی صادر شده، فراهم است.

تبصره ۱- تحویل کارت ضبط شده در دستگاه خودپرداز موسسات اعتباری و صدور مجدد رمز کارت به «امضاءدار مجاز» که نام ایشان بر روی کارت درج گردیده امکان‌پذیر است.

تبصره ۲- در صورت مسدودی کارت توسط «مشتری» و یا «امضاءدار مجاز»، رفع مسدودی کارت توسط شخصی که دستور مسدودی را ارائه نموده، صورت می‌پذیرد.

تبصره ۳- صدور مجدد کارت مطابق مندرجات ماده ۸ و تبصره ۱ ماده ۲ امکان‌پذیر است.

ماده ۹ - کلیه تراکنش‌های کارتی اعم از درون بانکی و بین بانکی، در کلیه ابزارهای پذیرش با رعایت کامل دستورالعمل‌های صادره مربوطه، برای کارت‌های موضوع این شیوه‌نامه مجاز خواهد بود. کد محصول «کارت برداشت ریالی» در چارچوب استاندارد شماره‌گذاری انواع کارت‌ها، توسط «بانک مرکزی» تعیین می‌گردد.

تبصره ۱ - «موسسه اعتباری» می‌تواند در صورت درخواست «مشتری»، برای کارت صادره، به تفکیک و در چارچوب ضوابط سقف‌ها و استانداردهای اعلامی «بانک مرکزی»، نسبت به تعیین سقف مبلغی، تعدادی و نوع تراکنش‌های مجاز، همچنین درگاه‌های قابل استفاده و در صورت امکان پذیرندگان فروشگاه‌ها، اقدام نماید.

تبصره ۲ - حداکثر سقف تراکنش (خرید، انتقال وجه و پرداخت قبض) کارت‌های برداشت «مشتری»، معادل سه برابر سقف‌های متناظر در کارت عادی مربوط به اشخاص حقیقی تعیین می‌شود. آستانه تراکنش‌های روزانه هر کارت مشتری شامل تراکنش‌های خرید، انتقال وجه و پرداخت قبض، معادل سه برابر آستانه‌های مقرر در مورد اشخاص حقیقی تعیین می‌شود. مقررات این تبصره در مورد آستانه روزانه کل کارت‌های مشتری نیز تسری دارد.

ماده ۱۰ - «موسسه اعتباری» مکلف است اطلاعات تراکنش‌های کارت‌های صادره موضوع این شیوه‌نامه را مطابق ضوابط مذکور مندرج در مفاد مواد (۱۴۲) و (۱۴۳) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی و آیین نامه مدت و طرز نگاهداری اوراق بازرگانی، اسناد و دفاتر موسسات اعتباری یک‌هزار و دویست و هجدهمین جلسه مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۱۱ شورای پول و اعتبار اقدام نماید.

ماده ۱۱ - کارمزد صدور «کارت برداشت ریالی» برای «مشتری»، حداکثر دو برابر کارمزد صدور کارت مغناطیسی یا هوشمند است و به عهده «مشتری» خواهد بود.

ماده ۱۲ - کلیه دستورالعمل‌ها و استانداردهای مدون در خصوص کارت‌های الکترونیکی، مقررات حاکم بر مرکز شتاب و قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم در رابطه با کارت‌های موضوع این شیوه‌نامه نیز نافذ و لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۱۳ - آثار حقوقی مربوط به برداشت از «حساب ریالی» «مشتری»، توسط «امضاءدار مجاز» (دارنده کارت)، بدون نظرداشت شرایط برداشت از حساب مزبور، از قبیل چند امضایی، ممه‌ور به مهر شرکت و سایر شرایط برداشت به عهده «مشتری» می‌باشد.

شیوه‌نامه «صدور کارت برداشت ریالی اشخاص حقوقی» که طی بخشنامه شماره ۰۰/۲۳۱۸۱ مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۳۰ به شبکه بانکی ابلاغ شده بود، باتوجه به سی و هشتمین صورتجلسه مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۵ هیئت عامل محترم بانک و صورتجلسات ۲۱۴ و ۱۸۸ مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۲۶ و ۱۴۰۱/۰۷/۱۰ کمیسیون ابزارهای پرداخت و تسویه با اصلاح ماده ۶ و الحاق تبصره ۲ ماده ۹ به تصویب رسید.

* * * * *